

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

زاد الداعية
إلى الله

Zād al-dāʿiyah ilā Allāh

**Pregătirea celui care
cheamă la Allah**

Muḥammad ibn Ṣāliḥ
al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-‘Uthaymīn

Pregătirea celui care cheamă la Allah

زاد الداعية إلى الله

Zād al-dā‘iyah ilā Allāh

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: زاد الداعية إلى الله

Ediția I

Traducere în limba română: Institutul Tawhid.

Ediția-sursă: IslamEnc, cartea 139, versiunea 1.0. Dār al-Waṭan, ediția a III-a, 1413 h., pregătită de Fahd ibn Nāṣir ibn Ibrāhīm al-Sulaymān.

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Cuprins

Introducere	1
1 Cunoașterea	5
2 Răbdarea	10
3 Înțelepciunea	21
4 Purtarea aleasă	27
5 Înlăturarea barierelor	28
6 Deschiderea față de cel de altă părere	29
Bibliografie	33
Indice	34

Introducere

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah. Îl lăudăm, Îi cerem ajutor și iertare și ne întoarcem la El cu căință. Căutăm ocrotire la Allah de răul sufletelor noastre și de faptele noastre rele. Pe cel pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe cel pe care El îl lasă în rătăcire nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisesc că nimeni nu are dreptul să fie adorat în afară de Allah, Unicul, fără asociat, și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah Preaînaltul l-a trimis cu călăuzirea și cu religia adevărului, pentru a o face să biruie asupra tuturor religiilor. El a transmis mesajul, și-a îndeplinit îndatorirea încredințată, a dorit binele comunității și s-a străduit pentru Allah așa cum se cuvine. Și-a lăsat comunitatea pe o cale limpede, a cărei noapte este asemenea zilei și de la care se abate numai cel sortit pierzării. Binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra lui, asupra familiei și a companionilor săi și asupra celor care îi urmează cu bine până în Ziua Judecății. Îl rog pe Allah, Cel Atotputernic și Măreț, să ne facă, pe mine și pe voi, dintre cei care îl urmează în lăuntru și în purtarea lor, să ne ia sufletele în religia lui, să ne adune între cei care îl urmează, să ne facă să beneficiem de mijlocirea lui și să ne unească cu el în Grădinile desfătării, alături de cei asupra cărora Și-a revărsat harul: profeții, cei deplin sinceri, martirii și cei drepecți.

Acestea fiind spuse, fraților, mă bucur să mă întâlnesc cu frații mei musulmani aici¹ și în orice alt loc în care se nădăduiește binele și răspândirea acestei religii. Allah Preaînaltul a luat un legământ de la oricine căruia i-a dăruit cunoaștere: să o arate oamenilor și să nu o ascundă.

1 Universitatea Regele ‘Abd al-‘Aziz din Jeddah.

Allah Preaînaltul spune:

﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنَهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُ﴾

*Și când Allah a luat legământul celor cărora li s-a dat Scriptura: „Să
o lămurii oamenilor și să nu o ascundeți!”*

Coran, 3:187

Legământul pe care l-a luat Allah nu este un document scris pe care oamenii să-l vadă, ci un angajament cunoscut prin cunoașterea pe care El a dăruit-o celui în cauză. Dacă Allah i-a dăruit cunoaștere, aceasta este legătura prin care l-a obligat pe acel bărbat sau pe acea femeie căreia i-a dat-o. De aceea, oricine are cunoaștere trebuie să transmită ceea ce știe din Legea lui Allah, Preamăritul și Preaînaltul, în orice loc și cu orice prilej. Fraților, subiectul acestei prelegeri este „*Pregătirea celui care cheamă la Allah, Cel Atotputernic și Măreț*”. Provizia fiecărui musulman este cea pe care Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a arătat-o prin cuvintele Sale:

﴿وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾

*Luați-vă provizii, însă cea mai bună provizie este evlavia. Și
temeți-vă de Mine, voi, cei înzestrați cu minte!*

Coran, 2:197

Așadar, provizia fiecărui musulman este evlavia față de Allah, Cel Atotputernic și Măreț. Allah Preaînaltul a amintit-o în repetate rânduri în Coran: poruncind-o, lăudându-i pe cei care o au, arătând răsplata ei și prin alte feluri de exprimare:

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا
اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يَصِرُوا عَلَىٰ مَآ فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن
رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَامِلِينَ﴾

Și grăbiți-vă spre iertarea Domnului vostru și spre o Grădină întinsă cât cerurile și pământul, pregătită pentru cei evlavioși, cei care dăruiesc la îndestulare și la strâmtorare, care își stăpânesc mânia și îi iartă pe oameni — iar Allah îi iubește pe cei care fac bine — și cei care, dacă săvârșesc o faptă rușinoasă sau își nedreptățesc sufletele, își amintesc de Allah și cer iertare pentru păcatele lor — și cine iartă păcatele în afară de Allah? — și nu stăruie cu bună știință în ceea ce au făcut. Răsplata lor este iertarea Domnului lor și Grădini pe sub care curg râuri, în care vor rămâne veșnic. Ce minunată răsplată

pentru cei care făptuiesc!

Coran, 3:133-136

Frați dragi, poate că veți întreba: ce este evlavia?

Răspunsul se află în cele transmise de la Țalq ibn Ḥabīb, Allah să aibă milă de el: *„Evlavia înseamnă să lucrezi în ascultare de Allah, pe baza unei lumini de la Allah, nădăjduind răsplata lui Allah, și să lași ceea ce Allah a interzis, pe baza unei lumini de la Allah, temându-te de pedeapsa lui Allah.”* În aceste cuvinte a unit cunoașterea, fapta, nădejdea răsplății și teama de pedeapsă. Aceasta este evlavia.

Știm cu toții că acela care cheamă la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, trebuie, mai mult decât ceilalți oameni, să se împodobească prin această însușire: evlavia față de Allah, în ascuns și în văzul lumii. Cu ajutorul lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, voi aminti aici cele privitoare la cel care cheamă la Allah și la proviziile cu care trebuie să se pregătească.

1 Cunoașterea

Prima provizie: cel care cheamă la Allah trebuie să cunoască lucrul la care îi cheamă pe oameni, printr-o cunoaștere corectă, întemeiată pe Cartea lui Allah și pe Sunna Trimisului Său ﷺ. Orice cunoaștere primită din alte surse trebuie mai întâi confruntată cu ele. După această confruntare, ea fie corespunde, fie le contrazice. Dacă le corespunde, este primită; dacă le contrazice, cuvintele trebuie respinse, oricine le-ar fi rostit. De la Ibn ‘Abbās, Allah să fie mulțumit de amândoi, s-a transmis în mod autentic că a spus: „Aproape că vor coborî peste voi pietre din cer! Eu spun: «Trimisul lui Allah a spus», iar voi spuneți: «Abū Bakr și ‘Umar au spus!»” Dacă așa stau lucrurile cu spusele lui Abū Bakr și ‘Umar, puse în opoziție cu spusele Trimisului lui Allah ﷺ, ce să mai spunem despre cuvintele celor mai prejos decât ei în cunoaștere, evlavie, calitatea de însoțitor al Profetului și rang de calif? Cu atât mai mult trebuie respinse cuvintele acestora dacă ele contrazic Cartea lui Allah și Sunna Trimisului Său ﷺ. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

Să se păzească aceia care se împotrivesc poruncii lui, ca nu cumva să-i lovească o încercare ori să-i lovească o pedeapsă dureroasă!

Coran, 24:63

Imamul Aḥmad, Allah să aibă milă de el, a spus: „Știi ce este încercarea? Încercarea este asocierea de parteneri lui Allah. Poate că, dacă respinge o parte din spusele lui, în inima sa va pătrunde o abatere și astfel va pieri.”

Prima provizie cu care trebuie să se pregătească acela care cheamă la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, este, așadar, cunoașterea luată din Cartea lui Allah Preaînaltul și din Sunna autentică și acceptată a Trimisului Său ﷺ. Chemarea fără cunoaștere este o chemare întemeiată pe neștiință, iar răul ei întrece folosul. Un asemenea om s-a așezat în postura de îndrumător și călăuzitor; dacă este neștiutor, el se află în rătăcire și îi rătăcește și pe alții — Allah să ne ferească! Neștiința lui este una însoțită de convingerea greșită că știe, iar aceasta este mai gravă decât simpla neștiință. Cel care știe că nu cunoaște se oprește și nu vorbește, iar neștiința lui poate fi înlăturată prin învățare. Marea problemă este însă cel care nu știe și se crede cunoscător: acesta nu va tăcea, ci va vorbi chiar fără cunoaștere, distrugând mai mult decât luminează.

Fraților, chemarea la Allah fără cunoaștere contrazice calea Profetului ﷺ și a celor care îl urmează. Priviți cuvintele lui Allah Preaînaltul, prin care îi poruncește Profetului Său Muḥammad ﷺ:

﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ

اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾

Spune: „Aceasta este calea mea! Eu chem la Allah în deplină cunoaștere, eu și cei care mă urmează. Mărire lui Allah! Iar eu nu sunt dintre cei care Îi asociază parteneri.”

Coran, 12:108

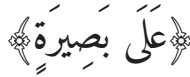
El a spus:

﴿أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي﴾

Eu chem la Allah în deplină cunoaștere, eu și cei care mă urmează.

Coran, 12:108

Aceasta înseamnă că oricine îl urmează ﷺ trebuie neapărat să cheme la Allah în deplină cunoaștere, nu în neștiință. Tu, cel care chemi la Allah, cugetă la cuvintele lui Allah Preaînaltul:

În deplină cunoaștere.

Coran, 12:108

Această cunoaștere limpede privește trei lucruri:

În primul rând: să cunoască limpede ceea ce îi îndeamnă pe oameni să facă, adică să știe hotărârea religioasă privind lucrul la care îi cheamă. El ar putea îndemna la ceva socotind că este obligatoriu, deși Legea lui Allah nu îl face obligatoriu, și astfel i-ar obliga pe robii lui Allah la ceva la care Allah nu i-a obligat. Sau i-ar putea chema să lase un lucru pe care îl socotește interzis, deși religia lui Allah nu îl interzice, și astfel le-ar interzice robilor lui Allah ceea ce Allah le-a îngăduit.

În al doilea rând: să cunoască starea celui pe care îl cheamă. De aceea, când Profetul ﷺ l-a trimis pe Mu'adh în Yemen, i-a spus: „Vei merge la un popor dintre oamenii Scripturii”, pentru ca el să le cunoască starea și să se pregătească pentru ei. Trebuie să știi care este nivelul de cunoaștere al celui căruia te adresezi și cât de priceput este la dezbateri, ca să fii pregătit să discuți și să aduci argumente. Dacă intri într-o dezbateri cu un asemenea om, iar el te învinge prin puterea argumentării sale, adevărul poate suferi o lovitură grea, iar tu să fii cauza ei. Să nu crezi că susținătorul neadevărului va eșua în orice împrejurare. Trimisul ﷺ a spus:

„Voi vă aduceți neînțelegerile înaintea mea. Poate că unii dintre voi își susțin pricina mai iscusit decât alții, iar eu hotărâsc în favoarea lor după ceea ce aud.”

Aceasta arată că una dintre părți, chiar dacă nu are dreptate, își poate susține pricina mai iscusit decât cealaltă, iar hotărârea se dă

potrivit celor spuse de ea. Așadar, trebuie să cunoști starea celui pe care îl chemi.

În al treilea rând: să cunoască limpede felul în care trebuie făcută chemarea. Allah, Preamăritul și Preaînaltul, spune:

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدْهُمْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾

*Cheamă la calea Domnului tău cu înțelepciune și cu bună
îndemnare și discută cu ei în felul cel mai bun!*

Coran, 16:125

Unii oameni, când văd o faptă condamnabilă, se năpustesc asupra ei fără să se gândească la urmări, atât pentru ei înșiși, cât și pentru ceilalți care cheamă la adevăr. De aceea, înainte să acționeze, cel care cheamă la Allah trebuie să privească și să cântărească rezultatele. Poate că, în acel moment, ceea ce face îi potolește ardoarea, însă aceeași faptă va stinge în viitor ardoarea lui și a altora, poate chiar în viitorul apropiat. De aceea, îi îndemn pe frații mei care cheamă la Allah să folosească înțelepciunea și să fie cumpătați. Chiar dacă lucrul întârzie puțin, urmarea va fi bună, cu voia lui Allah Preaînaltul.

Această cerință — ca acela care cheamă să se pregătească prin cunoaștere corectă, întemeiată pe Cartea lui Allah și pe Sunna Trimisului Său ﷺ — este arătată de textele religioase, dar și de judecata limpede, neîntunecată de îndoieli sau de poftă. Cum să chemi la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, dacă nu cunoști calea care duce la El și nu cunoști Legea Sa? Cum ai putea fi, în mod corect, un chemător? Dacă omul nu are cunoaștere, se cuvine să învețe mai întâi, apoi să cheme.

Cineva ar putea spune: nu contrazic aceste cuvinte spusele Profetului ﷺ: „Transmiteți de la mine chiar și un singur verset”?

Răspunsul este: nu, deoarece Trimisul ﷺ spune: „*Transmiteți de la mine.*” Așadar, ceea ce transmitem trebuie neapărat să provină de la Trimisul lui Allah ﷺ. Tocmai aceasta susținem.

Când spunem că acela care cheamă are nevoie de cunoaștere, nu spunem că trebuie să ajungă foarte departe în toate științele. Spunem doar că trebuie să cheme numai la ceea ce cunoaște și să nu vorbească despre ceea ce nu cunoaște.

Răbdarea

A doua provizie: cel care cheamă la Allah trebuie să aibă răbdare în chemarea sa: răbdare în ceea ce îi cheamă pe oameni să urmeze, răbdare față de piedicile puse chemării sale și răbdare față de suferințele care îl ating personal.

Să aibă răbdare în chemare înseamnă să stăruie în ea, să nu o întrerupă și să nu se plictisească. Să continue chemarea la Allah pe cât îi stă în putere, în domeniile în care ea este mai folositoare, mai potrivită și mai eficientă. Să rabde și să nu se plictisească, deoarece, dacă omul se lasă cuprins de plictiseală, obosește și renunță. Dacă însă stăruie în chemare, dobândește, pe de o parte, răsplata celor răbdători și, pe de altă parte, un bun sfârșit. Privește cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, adresate Profetului Său:

﴿تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقَبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾

Acestea sunt dintre veștile celor nevăzute pe care ți le revelăm. Nu le știai nici tu și nici neamul tău mai înainte de aceasta. Așadar, fii răbdător! Sfârșitul bun este al celor evlavioși.

Coran, 11:49

Omul trebuie să aibă răbdare față de opoziția și dezbaterile cu care se confruntă chemarea sa. Oricine se ridică să cheme la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, va întâlni negreșit împotrivire:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾

*Astfel am făcut pentru fiecare profet un vrăjmaș dintre nelegiuiți.
Însă Domnul tău îți este de ajuns drept Călăuzitor și Sprijinitor.*

Coran, 25:31

Orice chemare adevărată va întâlni pe cineva care i se opune, o împiedică, o contestă și încearcă să stârnească îndoieli asupra ei. Cel care cheamă trebuie să rabde aceste piedici. Chiar dacă chemarea este numită greșită sau neadevărată, dacă el știe că ea este cerută de Cartea lui Allah și de Sunna Trimisului Său ﷺ, să aibă răbdare.

Aceasta nu înseamnă însă că omul trebuie să stăruie în ceea ce spune și în ceea ce propovăduiește chiar și după ce i se arată adevărul. Cel care stăruie în chemarea sa după ce adevărul i-a devenit limpede seamănă cu cei despre care Allah a spus:

﴿يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾

Se ceartă cu tine asupra adevărului după ce el a devenit limpede, de parcă ar fi duși la moarte și ar privi-o.

Coran, 8:6

A contesta adevărul după ce el a devenit limpede este o însușire condamnabilă. Allah a spus despre cel care are această însușire:

﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ
غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

Pe cel care se împotrivește Trimisului după ce călăuzirea i-a devenit limpede și urmează altă cale decât a credincioșilor îl lăsăm să meargă pe calea pe care a ales-o și îl vom arde în Iad. Și ce rea destinație!

Coran, 4:115

Așadar, tu, cel care chemi, dacă obiecția adusă chemării tale este adevărată, ești dator să te întorci la adevăr. Dacă este neadevărată, să nu-ți slăbească hotărârea de a continua chemarea. Cel care cheamă trebuie, de asemenea, să aibă răbdare față de suferințele care îl ating personal. El va fi rănit negreșit, fie prin vorbe, fie prin fapte. Trimișii — binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra lor — au fost răniți prin vorbe și prin fapte. Citește cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا
سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ﴾

Astfel, niciun trimis nu a venit la cei de dinaintea lor fără ca ei să spună: „Un vrăjitor sau un nebun!”

Coran, 51:52

Ce crezi despre omul care primește revelație de la Domnul său și căruia i se spune în față: „Ești vrăjitor sau nebun”? Fără îndoială că suferă. Cu toate acestea, trimișii au răbdat răul făcut prin vorbe și prin fapte. Privește la primul dintre trimiși, Nūḥ — Noe, pacea și binecuvântările să fie asupra lui. Oamenii din neamul său treceau pe lângă el în timp ce construia corabia și îl batjocoreau. El le spunea:

﴿إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ﴾

Dacă voi ne batjocoriți, și noi vă vom batjocori așa cum ne batjocoriți. Veți afla voi asupra cui va veni o pedeapsă care îl va înjosi și asupra cui se va abate o pedeapsă neîncetată.

Coran, 11:38-39

Nu s-au mărginit la a-l batjocori, ci l-au amenințat cu moartea:

﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحُ لَتَكُونَ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾

Au spus: „Dacă nu încetezi, Nūḥ, vei fi negreșit dintre cei omorâți cu pietre!”

Coran, 26:116

Adică dintre cei uciși prin lovire cu pietre. Este o amenințare cu moartea, însoțită de sugestia că mai omorâseră și pe alții cu pietre, pentru a-și arăta puterea: „I-am mai omorât și pe alții, iar tu vei fi unul dintre ei.” Aceasta nu l-a abătut însă pe Nūḥ, pacea și binecuvântările să fie asupra lui, de la chemare. El a continuat până când Allah a judecat între el și neamul său.

La fel, Ibrāhīm — Avraam, pacea și binecuvântările să fie asupra lui — a fost întâmpinat de neamul său cu respingere. Mai mult, l-au expus în fața oamenilor:

﴿قَالُوا فَاتُوا بِهِ عَلَىٰ عَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ﴾

Au spus: „Aduceți-l înaintea ochilor oamenilor, poate că vor depune mărturie!”

Coran, 21:61

Apoi l-au amenințat că îl vor arde:

﴿قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ﴾

Au spus: „Ardeți-l și sprijiniți-vă zeii, dacă vreți să faceți ceva!”

Coran, 21:68

Au aprins un foc uriaș și l-au aruncat în el cu o catapultă, fiindcă stăteau departe de foc din pricina căldurii sale puternice. Însă Domnul Atotputernic și Măreț a spus:

﴿قُلْنَا يٰنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾

Am spus: „Focule, fii răcoare și pace pentru Ibrāhīm!”

Coran, 21:69

Focul a devenit răcoare și pace, iar el a scăpat din el. Sfârșitul bun i-a revenit lui Ibrāhīm:

﴿وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ﴾

Au voit să uneltească împotriva lui, însă Noi i-am făcut pe ei cei mai pierduți.

Coran, 21:70

Mūsā — Moise, pacea și binecuvântările să fie asupra lui — a fost amenințat de Faraon cu moartea:

﴿ذُرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ
دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ﴾

Lăsați-mă să-l ucid pe Mūsā și să-L cheme el pe Domnul său! Mă tem să nu vă schimbe religia sau să răspândească stricăciunea pe pământ.

Coran, 40:26

L-a amenințat cu moartea, însă, în cele din urmă, sfârșitul bun a fost al lui Mūsā, pacea să fie asupra lui:

﴿وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾

Iar neamul lui Faraon a fost împresurat de pedeapsa cea rea.

Coran, 40:45

Îsă — Isus, pacea și binecuvântările să fie asupra lui — a îndurat și el răul pe care l-a îndurat. Iudeii l-au învinuit până și că ar fi fiul unei femei desfrânate, iar după susținerea lor l-au ucis și l-au răstignit. Însă Allah Preaînaltul spune:

﴿وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾

Ei nu l-au ucis și nu l-au răstignit, ci așa li s-a părut. Cei care au avut neînțelegeri asupra lui sunt în îndoială în privința lui. Ei nu au nicio cunoaștere despre aceasta, ci urmează doar presupunerea. Cu siguranță nu l-au ucis. Dimpotrivă, Allah l-a înălțat la El, iar Allah este Atotputernic și Înțelept.

Coran, 4:157-158

Astfel a fost salvat de ei.

Despre ultimul dintre trimiși, imamul lor și căpetenia urmașilor lui Adam, Muḥammad ﷺ, Allah spune:

﴿وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ﴾

Și când cei care nu credeau unelteau împotriva ta, ca să te întemnițeze, să te ucidă ori să te alunge. Ei unelteau, însă și Allah plănuia, iar Allah este Cel mai bun dintre cei care plănuiesc.

Coran, 8:30

﴿وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نَزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ﴾

Și au spus: „Tu, cel asupra căruia a fost coborâtă Pomenirea, ești, fără îndoială, nebun!”

Coran, 15:6

﴿وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا ءَاهِتِنَا لَشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ﴾

Și spun: „Oare să ne părăsim noi zeii pentru un poet nebun?”

Coran, 37:36

Răul pe care i l-au făcut prin vorbe și fapte este cunoscut de învățații istoriei. Cu toate acestea, el a răbdat, iar sfârșitul bun a fost al lui.

Așadar, orice om care cheamă la Allah va fi atins de suferință, însă trebuie să rabde. De aceea, când Allah Preainaltul i-a spus Trimisului Său ﷺ:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ تَنْزِيلًا﴾

Noi suntem Cei care ți-am coborât Coranul, treptat.

Coran, 76:23

Ne-am fi putut aștepta ca Allah să spună: „Fii recunoscător pentru binefacerea lui Allah, Care a coborât acest Coran.” Însă Allah i-a spus:

﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا﴾

Așadar, rabdă pentru hotărârea Domnului tău și nu asculta de niciun păcătos sau necredincios dintre ei!

Coran, 76:24

Aceasta arată că oricine se ridică să împlinească cerințele acestui Coran va întâlni negreșit lucruri care cer multă răbdare. Cel care cheamă trebuie să fie răbdător și să continue până când Allah îi deschide calea izbânzii. Nu este neapărat ca Allah să-i dăruiască izbânda în timpul vieții. Ceea ce contează este ca mesajul chemării sale să rămână limpede între oameni și să fie urmat. Nu persoana este cea mai importantă, ci chemarea. Dacă chemarea sa rămâne vie, chiar și după moartea lui, atunci el este viu. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿أَوَمِنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَّثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾^ج

Oare cel care a fost mort, iar Noi l-am adus la viață și i-am dăruit o lumină cu care umblă între oameni este asemenea celui care se află în întunecimi și nu poate ieși din ele? Astfel le-au fost înfrumusețate necredincioșilor faptele lor.

Coran, 6:122

În realitate, viața celui care cheamă nu înseamnă doar ca sufletul să-i rămână în trup, ci ca învățătura lui să rămână vie între oameni.

Privește întâmplarea lui Abū Sufyān cu Heraclius. Auzind de apariția Profetului ﷺ, Heraclius l-a chemat pe Abū Sufyān și l-a întrebat despre Profet ﷺ: despre el, despre neamul său, despre ceea ce propovăduia și despre companionii săi. După ce Abū Sufyān i-a răspuns la întrebări, Heraclius i-a spus: *„Dacă ceea ce spui este adevărat, el va stăpâni locul aflat acum sub aceste două picioare ale mele.”* Mărire lui Allah! Cine și-ar fi putut închipui că un împărat ar rosti asemenea cuvinte despre Muḥammad ﷺ, deși acesta încă nu eliberase Peninsula Arabică din robia Satanei și a poftelor? Cine și-ar fi închipuit că un asemenea om va spune aceste cuvinte? De aceea, după ce a ieșit, Abū Sufyān le-a spus oamenilor săi: *„Pricina fiului lui Abū Kabṣah a devenit cu adevărat însemnată! Până și regele romanilor se teme de el.”* Verbul arab „amira” înseamnă aici „a devenit însemnat”, asemenea cuvintelor lui Allah Preaînaltul:

﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾

Ai săvârșit un lucru grav!

Coran, 18:71

Adică un lucru mare, însemnat.

Profetul ﷺ a ajuns să stăpânească locul aflat sub picioarele lui Heraclius prin chemarea sa, nu prin prezența sa personală. Chemarea lui a ajuns pe acel pământ și a înlăturat idolii, asocierea de parteneri lui Allah și pe susținătorii ei. Califii drept călăuziți, veniți după Muḥammad ﷺ, au stăpânit acele ținuturi prin chemarea Profetului ﷺ și prin Legea adusă de el.

Cel care cheamă trebuie, așadar, să aibă răbdare. Dacă este sincer față de Allah, sfârșitul bun îi va reveni, fie în timpul vieții, fie după moarte:

﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾

Pământul îi aparține lui Allah. El îl lasă moștenire cui voiește dintre robii Săi, iar sfârșitul bun este al celor evlavioși.

Coran, 7:128

Allah Preaînaltul a mai spus:

﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾

Cel care se teme de Allah și rabdă — Allah nu lasă să se piardă răsplata celor care fac bine.

Coran, 12:90

3 Întelepciunea

A treia provizie: înțelepciunea. Să cheme la Allah cu înțelepciune. Cât de greu îi vine înțelepciunea celui lipsit de ea! Chemarea la Allah Preaînaltul se face prin înțelepciune, apoi prin bună îndemnare, apoi prin discutarea în felul cel mai bun cu cel care nu săvârșește nedreptate și, în cele din urmă, printr-o discuție care nu mai urmează acel fel cu cel nedrept. Treptele sunt, așadar, patru. Allah Preaînaltul spune:

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدْ لَهُمْ سَبِيلًا﴾
﴿بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾

Cheamă la calea Domnului tău cu înțelepciune și cu bună îndemnare și discută cu ei în felul cel mai bun! Domnul tău îi cunoaște mai bine pe cei care s-au abătut de la calea Lui și El îi cunoaște mai bine pe cei călăuziți.

Coran, 16:125

Și spune:

﴿وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَالهنا وإلهم وحده ونحن له مسلمون﴾

Nu discutați cu oamenii Scripturii decât în felul cel mai bun, afară de cei dintre ei care au săvârșit nedreptate, și spuneți: „Noi credem în ceea ce ne-a fost trimis nouă și în ceea ce v-a fost trimis vouă. Dumnezeu nostru și Dumnezeul vostru este Unul, iar noi Lui Îi suntem supuși.”

Coran, 29:46

Înțelepciunea înseamnă a îndeplini lucrurile cu pricepere și temeinicie, a le așeza la locul potrivit și a le acorda rangul cuvenit. Nu ține de înțelepciune să te grăbești și să vrei ca oamenii să treacă, peste noapte, de la starea lor de acum la starea în care se aflau companionii. Cine dorește aceasta dă dovadă de nesăbuiință și este departe de înțelepciune, deoarece înțelepciunea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, nu îngăduie ca lucrurile să se petreacă astfel.

Dovadă este faptul că Legea i-a fost revelată treptat lui Muḥammad, Trimisul lui Allah ﷺ, cel asupra căruia era coborâtă Cartea, până când s-a statornicit în suflete și a ajuns deplină. Rugăciunea a fost făcută obligatorie în timpul Înălțării la cer, cu trei ani înainte de emigrare; s-a mai spus cu un an și jumătate sau cu cinci ani înainte, în această privință existând o deosebire de păreri între învățați. Cu toate acestea, nu a fost prescrisă de la început în forma ei de acum. La început, rugăciunile de la amiază, de după-amiază, de noapte și de zori aveau câte două unități, iar cea de după apus avea trei, ca să fie rugăciunea cu număr impar a zilei. După emigrare și după ce Trimisul lui Allah ﷺ petrecuse treisprezece ani în Mecca, numărul unităților rugăciunii pentru

cel aflat în localitatea sa a fost mărit: patru la amiază, după-amiază și noaptea. Rugăciunea de zori a rămas neschimbată, deoarece în ea recitarea este prelungită, iar cea de după apus a rămas de trei unități, fiind rugăciunea cu număr impar a zilei. Zakâtul a fost făcut obligatoriu în al doilea an după emigrare sau fusese prescris în Mecca, însă fără să-i fie stabilite pragurile minime ale averii și cotele datorate. Profetul ﷺ nu a trimis colectori să-l strângă decât în al nouălea an după emigrare. Prescrierea zakâtului a trecut astfel prin trei etape. În Mecca:

﴿وَاتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ﴾

Și dați dreptul cuvenit din ele în ziua recoltării!

Coran, 6:141

Nu fusese arătat nici cât se datora, nici ce cantitate de avere făcea plata obligatorie, iar aceasta fusese lăsată în seama oamenilor. În al doilea an după emigrare au fost lămurite pragurile zakâtului. În al nouălea an după emigrare, Profetul ﷺ a început să trimită colectori la proprietarii de animale și de recolte ca să-l strângă. Cugetă, așadar, la felul în care Legea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, ține seama de starea oamenilor. El este Cel mai înțelept dintre judecători.

La fel, prescrierea postului a trecut prin etape. Când a fost făcut obligatoriu pentru prima dată, omul avea de ales între a posti și a oferi hrană. Apoi postul a devenit obligatoriu în mod precis, iar oferirea hranei a rămas pentru cel care nu poate posti din pricina unei incapacități permanente.

Spun, așadar, că înțelepciunea nu îngăduie ca lumea să se schimbe peste noapte. Este nevoie de răbdare îndelungată. Primește de la fratele pe care îl chemi adevărul pe care îl are astăzi și înaintează cu el treptat, puțin câte puțin, până când îl scoți din neadevăr. Nu-i socoti pe toți oamenii la fel: între cel neștiutor și cel încăpățânat există o deosebire.

Poate că este potrivit să dau câteva exemple din chemarea Trimisului ﷺ.

Primul exemplu: un beduin a intrat în moschee, în timp ce Profetul ﷺ ședea între companionii săi. Beduinul a urinat într-o parte a moscheii. Oamenii l-au muștrat aspru, însă Profetul ﷺ, căruia Allah Preaînaltul îi dăruise înțelepciune, i-a oprit. După ce omul a terminat, Profetul ﷺ a poruncit să se verse peste urina lui o găleată cu apă, iar necurățenia a fost înlăturată. Trimisul ﷺ l-a chemat pe beduin și i-a spus: „Aceste moschei nu sunt potrivite pentru asemenea murdării sau necurățenii. Ele sunt pentru rugăciune și recitarea Coranului” — ori așa cum a spus el ﷺ. Inima beduinului s-a deschis în fața acestei purtări frumoase. De aceea, am văzut că unii învățați au relatat că beduinul a spus: „Allah, ai milă de mine și de Muḥammad și să nu ai milă de nimeni altcineva alături de noi!” Muḥammad ﷺ se purtase cu el atât de frumos, pe când companionii, Allah să fie mulțumit de ei, se grăbiseră să înlătore fapta rea fără să țină seama de starea acestui om neștiutor.

Al doilea exemplu: Mu‘āwiyah ibn al-Hakam, Allah să fie mulțumit de el, a venit în timp ce Profetul ﷺ îi conducea pe oameni în rugăciune. Unul dintre ei a strănutat și a spus: „Lauda Îi aparține lui Allah.” Dacă cineva strănută în rugăciune, să spună „Lauda Îi aparține lui Allah”, fie că stă în picioare, în înclinare sau în prosternare. Când acel om a spus „Lauda Îi aparține lui Allah”, Mu‘āwiyah i-a răspuns: „Allah să aibă milă de tine!” Aceste cuvinte sunt adresate unui om și anulează rugăciunea. Oamenii și-au ațintit privirile asupra lui, iar Mu‘āwiyah a spus: „Vai mie! Să mă piardă mama!” Expresia arabă înseamnă pierderea cuiva, dar este o vorbă rostită fără a-i fi urmărit sensul literal. Și Profetul ﷺ i-a spus-o lui Mu‘ādh ibn Jabal, Allah să fie mulțumit de el, când l-a întrebat: „Să-ți spun ce le ține pe toate acestea în frâu?” Mu‘ādh a spus: „Da, Trimis al lui Allah!” El a spus: „Înfrânez-o pe aceasta”, prinzându-și limba. I-a spus să și-o țină în frâu. Mu‘ādh a întrebat: „Oare vom fi trași la răspundere pentru ceea ce vorbim?” El a răspuns: „Să te piardă mama, Mu‘ādh! Oare altceva îi aruncă pe oameni cu fețele — sau a spus: cu nările — în Foc decât roadele limbilor lor?”

Mu'āwiyah, Allah să fie mulțumit de el, și-a continuat rugăciunea. Când aceasta s-a încheiat, Profetul ﷺ l-a chemat. Mu'āwiyah a spus:

„Pe Allah, nu am văzut un învățător care să predea mai frumos decât el! Pe Allah, nici nu m-a tratat aspru, nici nu m-a certat, ci doar a spus: «În această rugăciune nu se cuvine nimic din vorbirea oamenilor. Ea este numai pentru preamărirea lui Allah, proclamarea măreției Sale și recitarea Coranului»”

— ori așa cum a spus el ﷺ. Privește această chemare plăcută sufletelor: omul o primește și inima i se deschide.

Dintre învățămintele juridice ale acestui hadith desprindem faptul că rugăciunea celui care vorbește în timpul ei, neștiind că vorbirea o anulează, este valabilă.

Al treilea exemplu: un om a venit la Profet ﷺ și i-a spus: „Trimis al lui Allah, sunt pierdut!” El l-a întrebat: „Ce te-a dus la pierzare?” Omul a spus: „Am avut relații cu soția mea în Ramadan, în timp ce posteam.” Profetul ﷺ i-a poruncit să elibereze un sclav. Omul a spus: „Nu am.” Apoi i-a poruncit să postească două luni consecutive. El a spus: „Nu pot.” Apoi i-a poruncit să hrănească șaizeci de sărmani. El a spus: „Nu pot.” Omul s-a așezat. Profetului ﷺ i s-au adus curmale, iar el i-a spus: „Ia-le și dă-le de pomană.” Omul însă a sperat la generozitatea Profetului ﷺ, cea mai mare generozitate a unei făpturi, căci Trimisul lui Allah ﷺ era cel mai darnic dintre oameni. El a spus: „Unuia mai sărac decât mine, Trimis al lui Allah? Pe Allah, între cele două întinderi de piatră vulcanică ale Medinei nu este o familie mai săracă decât a mea!” Profetul ﷺ a râs până i s-au văzut caninii — sau măselele. Omul venise înfricoșat, spunând: „Sunt pierdut!”, iar acum pleca având de câștigat. Profetul ﷺ i-a spus: „Hrănește-ți familia cu ele!” Omul a plecat liniștit, câștigat și bucuros de această religie islamică și de ușurința arătată de primul care a chemat la ea. Binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra lui.

Al patrulea exemplu: să vedem cum l-a tratat Profetul ﷺ pe cel care săvârșea păcatul. Profetul ﷺ a văzut un bărbat purtând în

mână un inel de aur. Cu mâna sa nobilă, i l-a scos și l-a aruncat pe pământ, spunând: „Unul dintre voi ia cu bună știință un tăciune aprins și și-l pune pe mână!” Profetul ﷺ nu l-a tratat precum pe cei de dinainte, ci i-a scos inelul și l-a aruncat pe pământ. După ce Profetul ﷺ a plecat, omului i s-a spus: „Ia-ți inelul și folosește-te de el!” El a răspuns: „Pe Allah, nu voi lua un inel pe care Profetul ﷺ l-a aruncat.” Allah este Cel mai Mare! Ce ascultare minunată din partea companionilor, Allah să fie mulțumit de ei!

Ceea ce contează este că acela care cheamă trebuie să cheme la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, cu înțelepciune. Cel neștiutor nu este precum cel învățat, iar cel încăpățânat nu este precum cel care se supune. Fiecărei împrejurări i se potrivește un anumit cuvânt, iar fiecărei situații, o anumită purtare.

Purtarea aleasă

A patra provizie: cel care cheamă trebuie să aibă însușiri morale alese. Urmele cunoașterii să se vadă în credința sa, în adorarea sa, în înfățișarea sa și în întreaga sa purtare, astfel încât să împlinească rolul celui care cheamă la Allah. Dacă se poartă dimpotrivă, chemarea sa va eșua, iar dacă va avea totuși succes, acesta va fi neînsemnat.

Cel care cheamă trebuie să pună el însuși în practică ceea ce îndeamnă: actele de adorare, corectitudinea în relațiile cu oamenii, însușirile morale și buna purtare. Astfel, chemarea sa va fi primită, iar el nu va fi dintre primii cu care va fi aprins Focul.

Fraților, dacă ne cercetăm starea, vom vedea că uneori chemăm la un lucru fără să-l împlinim noi înșine. Fără îndoială, acesta este un cusur mare, în afară de cazul în care suntem opriți de alegerea unui bine mai mare, deoarece fiecărei împrejurări i se potrivește ceva anume. O faptă, deși în sine mai meritorie, poate deveni mai puțin potrivită din cauza unor împrejurări care fac ca o altă faptă, de obicei mai puțin meritorie, să aibă întâietate. De aceea, Trimisul ﷺ îndemna la anumite fapte, dar uneori se ocupa de altele mai importante. Uneori postea atât de mult încât se spunea că nu mai întrerupe postul, iar alteori petrecea atât de mult timp fără să postească, încât se spunea că nu mai postește.

Fraților, doresc ca fiecare om care cheamă la Allah să aibă purtarea potrivită celui care face această chemare, astfel încât să fie cu adevărat un chemător, iar cuvintele sale să fie mai lesne primite.

Înlăturarea barierelor

A cincea provizie: cel care cheamă trebuie să înlătore barierele dintre el și oameni. Mulți dintre frații noștri care fac chemare, văzând oameni care săvârșesc un lucru condamnabil, se lasă îndemnați de zelul și de aversiunea față de acea faptă să nu se mai ducă la ei și să nu-i sfătuiască. Aceasta este o greșeală și nu ține deloc de înțelepciune. Înțelepciunea este să te duci, să chemi, să transmiți, să încurajezi prin făgăduința răsplății și să avertizezi asupra pedepsei. Să nu spui: „Aceștia sunt păcătoși, nu pot să stau în preajma lor!” Tu, cel care chemi și ești musulman, dacă nu poți să stai în preajma acestor oameni și să mergi la ei pentru a-i chema la Allah, atunci cine se va ocupa de ei? Unii asemenea lor? Oameni lipsiți de cunoaștere? Nicidecum! De aceea, cel care cheamă trebuie să aibă răbdare. Aceasta face parte din răbdarea amintită mai înainte: să-și oblige sufletul să rabde și să-l silească să înlătore barierele dintre el și oameni, ca să poată duce chemarea la cei care au nevoie de ea. A se ține deoparte cu dispreț contrazice purtarea Trimisului ﷺ. După cum se știe, în zilele petrecute la Minā, Profetul ﷺ mergea la cei care Îi asociau parteneri lui Allah, acolo unde se aflau, și îi chema la Allah. S-a transmis că el ﷺ spunea: „Nu este nimeni care să mă primească și să mă ocrotească, pentru ca eu să transmit cuvântul Domnului meu? Căci cei din Qurayș m-au împiedicat să transmit cuvântul Domnului meu.” Dacă aceasta a fost purtarea Profetului, imamului și modelului nostru Muḥammad ﷺ, suntem datori să-i urmăm exemplul în chemarea la Allah.

6 Deschiderea față de cel de altă părere

A șasea provizie: inima celui care cheamă trebuie să fie deschisă față de cel care nu este de aceeași părere cu el, mai ales dacă știe că acesta are intenție bună și că deosebirea de părere se întemeiază doar pe dovezile pe care le consideră convingătoare. În asemenea chestiuni, omul trebuie să fie îngăduitor și să nu transforme deosebirea de părere într-un motiv de dușmănie și ură. Excepție face omul care se împotrivește cu încăpățănare: i se arată adevărul, însă el stăruie în neadevărul său. Acesta trebuie tratat așa cum se cuvine, oamenii fiind îndemnați să se ferească de el și avertizați împotriva lui. Dușmănia lui a devenit limpede, căci adevărul i-a fost arătat, dar nu l-a urmat.

Există chestiuni secundare asupra cărora oamenii au păreri diferite și în privința cărora Allah le-a lăsat, în realitate, o largă îngăduință robilor Săi. Mă refer la chestiuni care nu țin de principiile de credință a căror încălcare ajunge la necredință. În aceste chestiuni, Allah le-a lăsat robilor îngăduință, iar greșeala este scuzată. Profetul ﷺ a spus:

„Dacă judecătorul hotărăște după ce și-a dat silința să afle adevărul și nimereste, are două răsplăți; dacă greșește, are o singură răsplată.”

Cel care depune efortul de judecată întemeiată nu rămâne niciodată fără răsplată: fie are două răsplăți dacă a nimerit adevărul, fie una dacă a greșit. Dacă tu nu vrei ca altcineva să fie de altă părere decât tine, și el dorește ca nimeni să nu fie de altă părere decât el. Așa cum tu dorești ca oamenii să-ți urmeze părerea, și cei care nu sunt de acord cu tine doresc să le fie urmată părerea. Reperul în caz de neînțelegere este cel arătat de Allah, Cel Atotputernic și Măreț, în cuvintele Sale:

﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ﴾

Orice neînțelegere ați avea asupra unui lucru, judecata lui Îi aparține lui Allah. Acesta este Allah, Domnul meu! În El mă încred și la El mă întorc.

Coran, 42:10

Și spune, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

Voi, cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei cărora le-a fost încredințată autoritatea dintre voi. Dacă aveți neînțelegeri asupra unui lucru, întoarceți-l la Allah și la Trimis, dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta este mai bine și are cel mai bun deznodământ.

Coran, 4:59

Toți cei aflați în dezacord și în ceartă sunt datori să se întoarcă la aceste două temelii: Cartea lui Allah și Sunna Trimisului Său ﷺ. Nimănui nu-i este îngăduit să pună împotriva cuvintelor lui Allah Preaînaltul și ale Trimisului Său ﷺ vorbele vreunui om, oricine ar fi el. Dacă adevărul ți-a devenit limpede, ești dator să

lași cu totul la o parte părerea celui care îl contrazice și să nu-i dai atenție, oricât de înalt ar fi rangul lui în cunoaștere și religie.

Omul greșește, însă în cuvintele lui Allah Preaînaltul și ale Trimisului Său ﷺ nu există greșeală.

Mă întristează să aud despre oameni socotiți stăruitori în căutarea adevărului și în ajungerea la el, pe care totuși îi găsim dezbinați, fiecare purtând un nume sau o etichetă aparte. Aceasta este, în realitate, o greșeală. Religia lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, este una, iar comunitatea Islamului este una. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, spune:

﴿وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ﴾

Această comunitate a voastră este o singură comunitate, iar Eu sunt Domnul vostru. Așadar, temeți-vă de Mine!

Coran, 23:52

Allah, Preamăritul și Preaînaltul, îi spune Profetului Său Muḥammad ﷺ:

ج
﴿إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ
إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾

Tu nu ai nicio legătură cu cei care și-au dezbinat religia și au devenit grupări. Judecata lor Îi aparține numai lui Allah, apoi El le va spune ceea ce făceau.

Coran, 6:159

Și spune, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿* شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾

*El v-a rânduit în religie ceea ce i-a poruncit lui Nūḥ, ceea ce ți-am
revelat ție și ceea ce le-am poruncit lui Ibrāhīm, Mūsā și ʿIsā:*

*„Împliniți religia și nu vă dezbinați în privința ei!” Greu le vine
celor care îi asociază parteneri lui Allah ceea ce îi chemi să urmeze.*

*Allah îl alege pentru Sine pe cine voiește și îl călăuzește către Sine
pe cel care se întoarce la El.*

Coran, 42:13

Dacă aceasta este îndrumarea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, pentru noi, suntem datori să o urmăm și să ne așezăm împreună pentru cercetare. Să discutăm unii cu alții cu scopul îndreptării, nu al criticii sau al răzbunării. Cel care se ceartă și aduce argumente doar pentru a-și impune părerea și a disprețui părerea altuia ori pentru a critica, fără a îndrepta, ajunge de cele mai multe ori la un rezultat care nu îi place lui Allah și Trimisului Său. În această privință suntem datori să fim o singură comunitate.

Nu spun că nimeni nu greșește: oricine poate greși sau poate avea dreptate. Problema este calea prin care se îndreaptă greșeala. Această cale nu este să vorbesc în lipsa omului și să-l defăimez, ci să mă întâlnesc cu el și să discut. Dacă după aceea devine limpede că omul stăruie în încăpățănarea și în neadevărul său, atunci sunt îndreptățit și am dreptul — ba chiar îndatorirea — să-i arăt

greșeala și să-i avertizez pe oameni împotriva ei. Astfel se îndreaptă lucrurile. Dezbinarea și grupările potrivnice nu bucură pe nimeni în afară de dușmanul Islamului și al musulmanilor.

Îl rog pe Allah să ne unească inimile în ascultare de El, să ne facă dintre cei care cer judecata lui Allah și a Trimisului Său, să ne curățească intenția și să ne lămurească ceea ce ne-a rămas ascuns din Legea Sa. El este, cu adevărat, Darnic și Generos.

Lauda Îi aparține lui Allah, Domnul tuturor lumilor. Binecuvântările și pacea lui Allah să fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei sale și a tuturor companionilor săi.

Bibliografie

1. Muḥammad ibn Šāliḥ al-‘Uthaymīn, Zād al-dā‘iyah ilā Allāh. Dār al-Waṭan, ediția a III-a, 1413 h. IslamEnc, versiunea 1.0, cartea 139. <https://islamenc.com/ar/books/139>

Indice

cunoaștere	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 16, 28, 31
evlavie	5
înțelepciune	8, 21, 22, 24, 26, 28
neștiință	6, 7
răbdare	10, 11, 12, 18, 20, 23, 28

Zād al-da‘iyah ilā Allah

Pregătirea celui care cheamă la Allah

Şase repere pentru cel care cheamă la Allah: cunoaşterea, răbdarea, înţelepciunea, purtarea aleasă, apropierea de oameni şi deschiderea faţă de deosebirile de părere. Ibn al-‘Uthaymîn le explică prin versete coranice şi exemple din viaţa Profetului Muḥammad, pacea şi binecuvântările lui Allah să fie asupra lui.

Autor: Muḥammad ibn Şālih al-‘Uthaymîn

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro